

Fractures

- દર્દીને શાંતથપો અને ઘજા ઝેલો ભગ હલાવો નહી, જાન્ય સુધી નકી ન થય કે તેને કેટલી ઘજા થઈ છે.
- દર્દીને તીચાથી ખસેડત પહેલા તેને ઘજા ઝેલા ભગને સંચાલિકથ્વુ અથ્વા ખપાટચિુ ખંધુ.
- હેશા દર્દીને સુતેલી સંચિતિમં ઘસં પતિલ લઈ જવો.
- દર્દીને કોઈ વાઈ ઉભે કથીને અથ્વા વાકાવાળીને ઠેસાડવો નહી, જાન્ય સુધી તેખલિં કુલ જૂથી ન હોય.

સંચિતિમં ઘસં પતિલ લઈ જવો ?

Splint તીચા હેશા સંક લાકડાનો ટુકડો અથ્વા સંક લાકડી અથ્વા ગમે તેમો સીધે લાકડાનો સંચિતિ ટુકડો વાપથ્વો, જે કામ્લાઉ ખપાટચિાનુ કામ કથે છે. આના સવિાય વધયમં સંક અસંચિતિગ હાયશથીચ્ની સાથેખપાટચિામં બંધી શકાય છે અને બેજા પગની સાથેફાડ ચીથીને બંધી શકાય છે.

સંચિતિમં ઘસં પતિલ લઈ જવો, સંચિતિમં ઘસં પતિલ લઈ જવો, સંચિતિમં ઘસં પતિલ લઈ જવો ?

હા, સંક કપડાનો નાનકડો ટુકડો ગંભીઈ ઘજા ઝેલા ભગ ઉપઈ અને ખપાટચિા વચ્ચે ઘજાને વધે ભઈ ન આપવા બંધી શકાય છે.

ખપાટચિાની આજુબજુમં ઘણી જગ્યાં ઉપઈ હાથ્નો ટૂમલ બંધીને અથ્વા ખમીસને ફાડીને તેને સંક પાટા તીકે વાપથી શકાય છે.

ખપાટચિાની આજુબજુમં ઘણી જગ્યાં ઉપઈ હાથ્નો ટૂમલ બંધીને અથ્વા ખમીસને ફાડીને તેને સંક પાટા તીકે વાપથી શકાય છે ?

Fractured Limb તેને જેટલુ સીધી પચસિંચિતિમં થખી શકાય તેટલુ થખવુ. તે તેધીચ્ચે કથે કે જેથી દર્દીને તેના ટુટેલા ભગ ઉપઈ ઘજા ન થય.

સીધી પચસિંચિતિમં અથ્વા હાથ્નો ભથ શથીચ્ની સાથેબંધી શકો છો. આવી થીતેકથ્વાથી ભથ શથીઈ જ ખપાટચિાના જેવુ કામ કથ્થો.

ખપાટચિાની આજુબજુમં ઘણી જગ્યાં ઉપઈ હાથ્નો ટૂમલ બંધીને અથ્વા ખમીસને ફાડીને તેને સંક પાટા તીકે વાપથી શકાય છે ?

ખપાટચિાની આજુબજુમં ઘણી જગ્યાં ઉપઈ હાથ્નો ટૂમલ બંધીને અથ્વા ખમીસને ફાડીને તેને સંક પાટા તીકે વાપથી શકાય છે. આ ખેટાભગના કસિંચિતિમં સંક ઉત્તી તે ખપાટચિાનુ કામ કથ્થો.

ખપાટચિાની આજુબજુમં ઘણી જગ્યાં ઉપઈ હાથ્નો ટૂમલ બંધીને અથ્વા ખમીસને ફાડીને તેને સંક પાટા તીકે વાપથી શકાય છે ?

- હા, જખમ ક સારું કપડાથી ઢાકવો જોઈ અથવા તેન મો તે ક સારું ટૂઅલ અંધ્રો જોઈ .
- જો જખમ ઉપર સીધુ દબાણ લાવવાથી લોહી પડવાનુ નયિંત થતિશુ હોય તે શ્ક ત્સ ત થવ અંધકથવા મટે ધનીને દબવી થખવાનુ સાધ્મ લગાડવાની જૂથ નહી પડે.
- અંગ ઉપર ખપાટિયુ અંધુ પણ ટુદેલા ટુકડાની સ થતિમં કોઇ ખલાવ મટે પ જ્યત ન નહી કથવો જોઈ .

પ્રથમ સહાયક, ગુજરાત રાજ્ય સ્વાસ્થ્ય અને સમાજ કલ્યાણ વિભાગ - ગાંધીનગર, ગુજરાત - ૩૮૦૦૦૨
પ્રથમ સહાયક ?

A tourniquet should be released every twenty minutes for a few minutes to restore circulation.
During this time, pressure with one’s fingers should be applied over the bleeding artery.